

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 27. aprill 2023
(OR. en)

8776/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0138 (COD)

ECOFIN 382
UEM 86

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	27. aprill 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 240 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelvalve kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1466/97

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 240 final.

Lisatud: COM(2023) 240 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 26.4.2023
COM(2023) 240 final

2023/0138 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

**majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelvalve kohta
ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1466/97**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käesolev ettepanek kuulub paketti ja selle eesmärk on asendada nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta¹ (stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslik osa). Sellega koos esitatakse ettepanek muuta nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta² (stabiilsuse ja kasvu pakti paranduslik osa) ning ettepanek muuta nõukogu 8. novembri 2011. aasta direktiivi 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta³. Paketi eesmärk on seega reformida ELi eelarveraamistikku.

Selleks et võtta arvesse üleilmsest finantskriisist ja euroala võlakriisist saadud õppetunde, muudeti 2011. aastal majanduse juhtimist käsitleva kuue seadusandliku akti paketi raames määrusega (EL) nr 1175/2011⁴ määrust (EÜ) nr 1466/97 ja määrusega (EL) nr 1177/2011⁵ määrust (EÜ) nr 1467/97 ning võeti vastu direktiiv 2011/85/EL.

Määruse (EÜ) nr 1466/97 artikkel 12a sisaldab läbivaatamisklauslit, mille kohaselt peab komisjon iga viie aasta järel avaldama aruande määruse kohaldamise kohta, et hinnata: i) määruse tulemuslikkust; ii) edusamme, mida on tehtud liikmesriikide majanduspoliitika parema kooskõlastamise ja nende majandustulemuste püsiva lähenemise tagamisel kooskõlas ELi toimimise lepinguga, lisades vajaduse korral ettepaneku määruse muutmiseks. Komisjon vaatas määruse läbi osana 2020. aasta veebruaris käivitatud ELi majandusjuhtimise raamistiku läbivaatamisest⁶.

ELi majandusjuhtimise raamistiku läbivaatamine põhines ulatuslikul konsulteerimisel paljude sidusrühmadega, sealhulgas ELi institutsioonid, kodanikud, riikide valitsused ja parlamendid, sotsiaalpartnerid, valitsusvälised institutsioonid ja akadeemilised ringkonnad. Läbivaatamise käigus ilmnes, et raamistikul on palju tugevaid külgi, kuid ka mitu vajakajäämist, eelkõige mis puudutab suurenenud keerukust ning vajadust vähendada tulemuslikumalt võlga riikides, kus see on suur, luua puhvrid tulevasteks šokkideks ning ajakohastada paljusid vahendeid ja menetlusi, et võtta arvesse hiljutistele majandusšokkidele reageerimisel saadud kogemusi, sealhulgas reformide ja investeeringute koostoimet taaste- ja vastupidavusrahastu raames.

¹ [EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.](#)

² [EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6.](#)

³ ELT L 306, 23.11.2011, lk 41.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1175/2011, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta ([ELT L 306, 23.11.2011, lk 12](#)).

⁵ Nõukogu 8. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1177/2011, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta ([ELT L 306, 23.11.2011, lk 33](#)).

⁶ Komisjoni 5. veebruari 2020. aasta teatis „Majanduse juhtimise paketi hindamine. Aruanne määruste (EL) nr 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 ja 473/2013 kohaldamise ning nõukogu direktiivi 2011/85/EL sobivuse kohta“ (COM(2020) 55 final).

Käesolevat ettepanekut sisaldava paketi eesmärk on need vajakajäämised kõrvaldada ja kõnealuseid õppetunde arvesse võtta.

Komisjon esitas 9. novembri 2022. aasta teatises oma suunised ELi majandusjuhtimise raamistiku reformimiseks,⁷ mille eesmärk on tagada võla jätkusuutlikkus ning edendada kestlikku ja kaasavat majanduskasvu kõigis liikmesriikides. Suunistega nähti ette riikide suurem isevastutus, lihtsustatud raamistik ning suurem keskendumine keskpika perioodi eesmärgile koos jõulisema ja sidusama nõuete täitmise tagamisega. Suunistes kajastati ka seisukohti, mis esitati 2021. aasta oktoobris algatatud avaliku konsultatsiooni käigus, milles kutsuti teisi ELi institutsioone ja kõiki peamisi sidusrühmi selle teemaga tegelema⁸.

Tuginedes majanduse juhtimise läbivaatamise ja 2021. aasta oktoobris algatatud avaliku konsultatsiooni tulemustele ning 9. novembri 2022. aasta teatises esitatud suunistele, on õigusaktide paketi eesmärk muuta ELi juhtimisraamistik lihtsamaks (kasutades netokulude kava ühtse tegevusnäitajana ja lihtsustades aruandlusnõudeid, eelkõige võttes kasutusele tervikliku ühtse integreeritud keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava), läbipaistvamaks ja tulemuslikumaks, suurendada riikide isevastutust ja tagada nõuete parem täitmine, võimaldades reforme ja investeringuid, samal ajal vähendades realistlikult, järk-järgult ja kestlikult valitsemissektori võla suhet seal, kus see on suur. Sel viisil peaks reformitud raamistik aitama tugevama ja tulemuslikuma Euroopa poolaasta raames üles ehitada rohelist, digitaalset ja vastupidavat Euroopa tulevikumajandust, tagades samal ajal kõigis liikmesriikides riigi rahanduse jätkusuutlikkuse. Reformiettepanekute koostamisel on seega arvesse võetud mitme aasta jooksul täheldatud kõrgemat ja varieeruvamat valitsemissektori võlataset, vajadust säilitada rohe- ja digipöörde investeringute kõrge tase ning vajadust tagada energiajulgeolek, avatud strateegiline autonoomia, sotsiaalne ja majanduslik vastupidavus ja julgeoleku- ja kaitsevaldkonna strateegilise kompassi rakendamine.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Arvestades, kui ulatuslikke muudatusi on vaja, et rakendada komisjoni 9. novembri 2022. aasta suuniseid ELi juhtimisraamistiku reformi kohta, kavatakse ettepanekuga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelvalve kohta asendada määrus (EÜ) nr 1466/97.

Paketti kuuluva kolme õigusakti eesmärk on kehtestada reformitud raamistik, mis tugineb keskpika perioodi suunitlusele ja riikide isevastutusele ning mille eesmärk on usaldusväärselt ja märkimisväärselt vähendada kõrget võlataset ning edendada kestlikku ja kaasavat majanduskasvu. Reformitud majandusjuhtimise raamistik järgib seega jätkuvalt stabiilsuse ja kasvu pakti ning Euroopa Liidu toimimise lepingus sisalduvate pakti asutamissätete põhieesmäärke, milleks on eelarvedistsipliini ja majanduskasvu edendamine.

Seades eesmärgiks riigi rahanduse usaldusväärsuse ja jätkusuutlikkuse ning majanduskasvu edendamise, täidab reformitud raamistik ka majandus- ja rahaliidu stabiilsuse,

⁷ Komisjoni 9. novembri 2022. aasta teatis ELi majandusjuhtimise raamistiku reformimise suuniste kohta (COM(2022) 583 final).

⁸ Komisjoni talituste 28. märtsi 2022. aasta tödokument „Veebipõhine avalik konsultatsioon ELi majandusjuhtimise raamistiku hindamiseks – vastuste kokkuvõte – lõpparuanne“ (SWD(2022) 104 final).

koordineerimise ja juhtimise lepingu (edaspidi „leping“)⁹ III jaotise moodustava fiskaalkokkuleppe peamiseid eesmärgi. Fiskaalkokkuleppe sisu säilib ka muudes kavandatava õigusakti osades. Käesolev määrus lähtub oma keskpika perspektiivi suunitluses riigipõhistest võlaprobleemidest, kajastades nii osaliselt fiskaalkokkuleppe nõuet läheneda keskpika perioodi positsioonidele, mis nähakse ette valitsemissektori võlaprobleeme arvesse võttes (lepingu artikli 3 lõike 1 punkt b). Kuigi fiskaalkokkuleppes rõhutatakse struktuurse eelarvepositsiooni olulisust, nõutakse selles nõuete täitmise üldiseks hindamiseks ka selliste kulude analüüsi, millest on maha arvatud kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed (lepingu artikli 3 lõike 1 punkt b), ning seda analüüsi toetab ka käesolev määrus. Fiskaalkokkuleppe kohaselt võib keskpika perioodi eesmärgist või selle saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast ajutiselt kõrvale kalduda üksnes erandlike asjaolude korral (lepingu artikli 3 lõike 1 punkt c), nagu on ette nähtud käesolevas määruses. Fiskaalkokkuleppes on sätestatud, et keskpika perioodi eesmärgist või selle saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast märkimisväärse kõrvalekaldumise korral tuleb rakendada meetmeid kõrvalekallete korrigeerimiseks kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul (lepingu artikli 3 lõike 1 punkt e). Samamoodi tuleb reformitud raamistiku kohaselt korrigeerida kõrvalekaldeid nõukogu kehtestatud netokulude kavast. Kui kõrvalekallete tagajärjel ületab eelarvepuudujääk 3 % SKPst, võidakse liikmesriigi suhtes kohaldada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust. Liikmesriikide puhul, kelle võlg ületab 60 % SKPst, karmistatakse võlapõhist ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust: see keskenduks kõrvalekaldumisele netokulude kavast, asendades praeguse võla vähendamise sihtmärgi (nn 1/20 reegel), millega nähti ette liiga suuri jõupingutusi nõudev eelarvekohandus. Fiskaalkokkuleppega antakse kokkuleppe eeskirjade järgimise üle järelevalve tegemise roll riiklikele sõltumatutele eelarveasutustele ning kõnealuste järelevalveasutuste rolli ja sõltumatust käsitlevad sätted, mille pidi komisjon vastavalt lepingu artikli 3 lõikele 2 üksikasjalikult välja pakkuma ühistes põhimõtetes,¹⁰ on nüüd täielikult integreeritud direktiivi 2011/85 muutmise ettepanekusse. Fiskaalkokkuleppes on sätestatud, et komisjonil ja nõukogul on täitemenetluses oma roll (lepingu artikkel 5), nagu on sätestatud ettepanekus nõukogu määruse kohta, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1467/97.

Fiskaalkokkuleppe ja reformitud majandusjuhtimise raamistiku sarnasused tulenevad ka sellest, kuidas fiskaalkokkuleppe on riikide õiguskorda integreeritud. Enamik lepinguosalisi on lepingu sätted siseriiklikku õigusesse üle võtnud, lisades otsese viite vastavatele ELi

⁹ Valitsustevahelise majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu ratifitseerisid 25 liikmesriiki 2. märtsil 2012 eesmärgiga tugevdada eelarvedistsipliini kogu majandustsükli jooksul. Lepingu artikli 2 lõikes 1 tuletatakse meelde, et „[l]epinguosalised kohaldavad ja tõlgendavad käesolevat lepingut kooskõlas Euroopa Liidu aluslepingutega, eelkõige Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikega 3, ning Euroopa Liidu õigusega, sealhulgas menetlusõigusega, kui on vaja vastu võtta teiseseid õigusakte“. Lepingu artikli 2 lõikes 2 tuletatakse meelde, et „lepingut kohaldatakse niivõrd, kuivõrd see on kooskõlas Euroopa Liidu aluslepingutega ning Euroopa Liidu õigusega. See ei lähe vastuollu liidu pädevusega tegutseda majandusliidu valdkonnas.“ Lepingu III jaotis (fiskaalkokkulepe) on siduv liikmesriikidele, kelle rahaühik on euro, ja vabatahtlikkuse alusel teistele liikmesriikidele (lepingu artikli 1 lõige 2 ja artikli 14 lõige 5). Lepingu artiklis 16 on sätestatud, et „hiljemalt viie aasta jooksul pärast käesoleva lepingu jõustumist võetakse lepingu rakendamisel saadud kogemuste hindamise alusel vajalikud meetmed kooskõlas Euroopa Liidu lepingu ja Euroopa Liidu toimimise lepinguga, et inkorporeerida käesoleva lepingu sisu Euroopa Liidu õigusraamistikku“.

¹⁰ Vt komisjoni 20. juuni 2012. aasta teatis „Riikide eelarve korrigeerimise mehhanismide ühispõhimõtted“ (COM(2012) 342 final).

õigusnormidele¹¹. See kehtib nii keskpika perioodi eesmärgi ja kõrvalekalde olulisuse hindamise kui ka nende sätete kohta, millega nõutakse nõukogu vastu võetud soovitude järgimist (tulenevad kõik määrusest (EÜ) nr 1466/97).

Neid sarnasusi arvesse võttes võib kavandatavat reformitud majandusjuhtimise raamistikku pidada lepingu fiskaalsätete sisu inkorporeerimiseks ELi õigusraamistikku vastavalt lepingu artiklile 16.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on osa paketist, mille eesmärk on minna üle riskipõhisele ELi järelevalveraamistikule, milles tehakse liikmesriikidel vahet nende valitsemissektori võlaprobleemide alusel. Sellega vaadatakse läbi ELi eelarveraamistik, integreerides eelarve-, reformi- ja investeerimiseesmärgid ühtsesse terviklikku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavasse, mis on uue raamistiku nurgakivi. Kava sisaldab kõiki reformi- ja investeerimiskohustusi, mille liikmesriigid on võtnud Euroopa poolaasta raames kindlaks tehtud probleemide lahendamiseks, sealhulgas riigipõhiseid soovitusi. Need reformi- ja investeerimiskohustused võivad lubada pikendada eelarve kohandamise perioodi, tingimusel et need vastavad ühiselt võetuna teatavatele kriteeriumidele, näiteks kiirendavad majanduskasvu (sellised reformid hõlmavad näiteks elanikkonna vananemisega seotud probleemide lahendamist, tööturu toimimise parandamist ja tööjõu pakkumise suurendamist, innovatsiooni soodustamist ja oskuste täiendamist, ettevõtluskeskkonna parandamist,¹² ühtse turu tõkete kõrvaldamist ja strateegilise sõltuvuse vähendamist), toetavad riigi rahanduse jätkusuutlikkust (sellised on näiteks pensionireformid, avaliku sektori kulutuste kulutõhusust suurendavad reformid või suuremate maksude kogumist hõlbustavad reformid) ja on kooskõlas liidu ühiste prioriteetidega, mis on määratletud kavandatud määruse VI lisas.

Kavandatud määrus on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrusega (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta,¹³ sest nõukogu võib vastu võtta soovitusi, milles määratakse kindlaks ülemäärase tasakaalustamatuse olemasolu, kui liikmesriik ei täida oma keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavas esitatud reformi- ja investeerimiskohustusi, et järgida makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusega seotud riigipõhiseid soovitusi. Kui liikmesriigi suhtes kohaldatakse ülemäärase tasakaalustamatuse menetlust, peab ta kavandatud määruse kohaselt esitama ka muudetud keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava, mis on määruse (EL) nr 1176/2011 kohane parandusmeetmete kava.

Kavandatud määrus on seotud ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrusega (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel¹⁴.

¹¹ https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2017-02/c20171201_en.pdf.

¹² Selle raames on põhitegurid hea valitsemistava ja õigusriigi põhimõtte austamine, eelkõige sõltumatud, kvaliteetsed ja tõhusad kohtusüsteemid, toimivad ja tulemuslikud maksusüsteemid ning kindlad maksejõuetuse-, korruptsiooni- ja pettusevastased raamistikud.

¹³ ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.

¹⁴ ELT L 140, 27.5.2013, lk 1.

Määruse (EL) nr 472/2013 kohast makromajanduslikku kohandamisprogrammi täitvad euroala liikmesriigid vabastatakse kavandatud määruse alusel programmi ajaks riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade ning iga-aastaste eduaruannete esitamisest. Lisaks peavad määruse (EL) nr 472/2013 kohase tõhustatud järelevalve all olevad euroala liikmesriigid arvesse võtma nõukogu soovitusi, mis on esitatud ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 4 kohaselt netokulude kavast kõrvalekaldumise korral.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 121 lõige 6.

See säte võimaldab Euroopa Parlamendil ja nõukogul seadusandliku tavamenetluse kohaselt võtta määruste abil vastu üksikasjalikke eeskirju liikmesriikide üle mitmepoolse järelevalve teostamiseks, sealhulgas liikmesriikide poliitika hindamiseks mitmepoolse menetluse kohaldamiseks. ELi toimimise lepingu artikli 121 peamine eesmärk on liikmesriikide majanduspoliitika koordineerimine, arvestades nende vahelist vastastikust sõltuvust.

ELi toimimise lepingu artikli 121 lõiget 6 kasutati määruse (EÜ) nr 1466/97 õigusliku alusena. Käesoleva ettepanekuga see määrus tühistatakse. Käesoleva ettepaneku eesmärk sarnaneb määruse (EÜ) nr 1466/97 eesmärgiga, s.o tagada liikmesriikide majanduspoliitika koordineerimine ja nende eelarve mitmepoolne järelevalve, et tagada vastavus stabiilsete hindade, riigi rahanduse ja rahanduslike tingimuste usaldusväärsuse ning tasakaalustatud maksebilansi juhtpõhimõtetele.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Ettepaneku eesmärk on minna üle riskipõhisele ELi järelevalveraamistikule, milles tehakse liikmesriikidel vahet nende valitsemissektori võlaprobleemide alusel. Kavandatud raamistiku nurgakiviks on riiklikud keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavad. Nendega soovitakse lõimida eelarve-, reformi- ja investeerimiseesmärgid, sealhulgas vajaduse korral makromajandusliku tasakaalustamatuse kõrvaldamise ja Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamise eesmärgid ühtseks terviklikuks keskpika perioodi kavaks, luues nii sidusa ja ühtlustatud protsessi. Liikmesriikidel oleksid vabamad käed oma eelarve netokulude trajektoori kehtestamisel ja nad võtaksid suurema vastutuse oma eelarvetrajektoori eest. Samal ajal on väga tähtis, et nendes kavades lähtutaks Euroopa poolaasta kontekstis ühtsest liidu raamistikust, et tagada liikmesriikide mitmepoolne järelevalve, arvestades majandus- ja rahaliidu liikmete vahelist võimalikku ülekanduvat mõju. See tagab ka liikmesriikide võrdse kohtlemise ja järjepidevuse liidu ühiste prioriteetidega.

Ettepanek on kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Selle eesmärki, nimelt tagada ELi toimimise lepingu kohaselt liikmesriikide majanduspoliitika koordineerimine ja nende eelarve mitmepoolne järelevalve, ei suuda liikmesriigid üksi piisavalt saavutada ning seda on parem saavutada liidu tasandil.

• Proportsionaalsus

Ettepanek on kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega. See ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik ettepaneku eesmärkide saavutamiseks.

- **Vahendi valik**

ELi toimimise lepingu artikli 121 lõikes 6 on ette nähtud määrused.

3. **JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED**

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

ELi majandusjuhtimise raamistiku tagasivaatavad hinnangud avaldati 2020. aasta veebruaris¹⁵ ja 2021. aasta oktoobris¹⁶.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Sidusrühmadega on peetud ulatuslikke konsultatsioone. Need hõlmasid järgmist:

- veebipõhine konsultatsioon sidusrühmade, kodanikuühiskonna ja kodanike seisukohtade kogumiseks. Konsultatsiooni tulemuste kokkuvõttev aruanne avaldati 2022. aasta märtsis;
- põhjalikud temaatilised arutelud liikmesriikidega nõukogus (ECOFIN), eurorühmas, majandus- ja rahanduskomitees ning majanduspoliitika komitees.

Tulemusi on võetud arvesse komisjoni 9. novembri 2022. aasta teatises ELi majandusjuhtimise raamistiku reformimise suuniste kohta¹⁷ ja käesolevas ettepanekus.

Pärast 9. novembri 2022. aasta teatise vastuvõtmist on komisjon andnud liikmesriikidele lisamaterjali kavandatud reformi mõju kohta ja toimusid täiendavad arutelud liikmesriikidega nõukogus ja Euroopa Parlamendiga, mida on käesolevas ettepanekus arvesse võetud.

- Euroopa Parlament võttis 15. märtsil 2023 vastu oma aastaaruanded Euroopa poolaasta kohta, milles keskenduti ka ELi majandusjuhtimise raamistiku reformile ja Euroopa poolaasta tulevikule.
- Nõukogu (ECOFIN) võttis 14. märtsil 2023 vastu järeldused ELi majandusjuhtimise raamistiku reformimise suuniste kohta, mille Euroopa Ülemkogu kiitis heaks 23.–24. märtsi 2023. aasta kohtumisel.

¹⁵ Komisjoni 5. veebruari 2020. aasta teatis „Majanduse juhtimise paketi hindamine. Aruanne määruste (EL) nr 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 ja 473/2013 kohaldamise ning nõukogu direktiivi 2011/85/EL sobivuse kohta“ (COM(2020) 55 final).

¹⁶ Komisjoni 19. oktoobri 2021. aasta teatis „COVID-19-järgne ELi majandus – tagajärjed majanduse juhtimisele“ (COM(2021) 662 final).

¹⁷ COM(2022) 583 final.

- **Mõjuhindang**

Ettepanekule on tehtud erand mõjuhindangu koostamisest järgmistel põhjustel: i) puuduvad variandid, kuna ELi eelarveraamistikus on sätestatud läbivaatamise piirid, ja ii) keskendutakse sihipärastele muudatustele, mis iii) ei suurenda liikmesriikide aruandlusnõudeid ja iv) mille aluseks on hiljuti tõendite kogumiseks astunud sammud, mis on avaldatud komisjoni talituste töödokumentides ja komisjoni teatistes, mis on koostatud aastatel 2020–2022.

- **Põhiõigused**

Ettepanek ei mõjuta õigusi.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Kavandatud määruse rakendamiseks ei ole vaja abimeetmeid. Käesoleva seadusandliku meetme teema ei põhjusta liikmesriikidele rakendamisel probleeme.

Kavandatud määrusega lihtsustatakse liikmesriikide jaoks aruandlusnõudeid, kasutades netokulude kava ühtse tegevusnäitajana ja võttes kasutusele tervikliku ühtse integreeritud riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava, millega asendatakse liikmesriikide stabiilsus- või lähenemisprogrammid ja reformikavad.

Kavandatud määruse artikkel 36 sisaldab läbivaatamisklauslit, mille kohaselt avaldab komisjon iga viie aasta järel aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta. Aruandes vaadatakse läbi: i) määruse tulemuslikkus, eelkõige see, kas otsustamist reguleerivad normid on osutunud piisavalt rangeks, et tagada valitsemissektori võla vähenemine või selle hoidmine konservatiivsel tasemel; ii) edusammud liikmesriikide majanduspoliitika parema kooskõlastamise ja majandustulemuste püsiva lähenemise tagamisel kooskõlas ELi toimimise lepinguga.

Reformi tähtsamaid osi on liikmesriikide vastutuse suurendamine, et liikmesriigid ELi läbivaadatud juhtimisraamistikku kindlasti rakendaksid. Selleks tuleb ühtse liidu raamistiku nõuded paremini lõimida riiklikku poliitilisse mõttevahetusse ja suurendada sõltumatute eelarveasutuste rolli, kaasates nad riiklike keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade rakendamise järelevalvesse. Lisaks uurib komisjon võimalusi suurendada Euroopa Eelarvenõukogu¹⁸ rolli, säilitades samas komisjonile ELi aluslepingutega antud järelevalve rolli. Praegu on Euroopa Eelarvenõukogu ülesanne hinnata ELi eelarveraamistiku

¹⁸ Komisjoni 21. oktoobri 2015. aasta otsus (EL) 2015/1937, millega luuakse sõltumatu nõuandev Euroopa Eelarvenõukogu (ELT L 282, 28.10.2015, lk 37).

rakendamist, eriti selle horisontaalset järjepidevust, võimalikke raskeid rikkumisi ja eelarvepoliitika seisundi nõuetekohasust. See nõustab komisjoni nendes küsimustes ja juhib tähelepanu stabiilsuse ja kasvu pakti kohastele võimalikele poliitikavariantidele, kui on tuvastanud majandus- ja rahaliidu nõuetekohast toimimist ohustavaid riske. Ühtlasi teeb see koostööd riiklike sõltumatute eelarveasutustega, et vahetada parimaid tavaid ja soodustada ühist arusaamist. Euroopa Eelarvenõukogu uute ülesannete hulka võib kuuluda osalemine reformitud raamistiku korrapärasel hindamisel ja hinnangute andmine reformitud juhtimissüsteemi kesksete elementide rakendamise kohta. Eelarvenõukogu võib esitada ka arvamuse, mida nõukogu võtab arvesse otsuses üldise vabastusklausli aktiveerimise (või pikendamise) kohta.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Kavandatud määruse 1. peatükis (artiklid 1 ja 2) esitatakse määruse eesmärk, mis on eelkõige sätestada üksikasjalikud eeskirjad riiklike keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade sisu, esitamise, hindamise ja järelevalve kohta. Samuti määratletakse selles määruses kasutatavad põhimõisted.

Kavandatud määruse 2. peatükk (artiklid 3 ja 4) sisaldab Euroopa poolaastat käsitlevaid eeskirju. Nendega lisatakse ELi eelarveraamistik Euroopa poolaasta järelevalvetsükliks. Samuti nähakse nendes ette, et liikmesriigid peavad arvesse võtma nõukogu antud suuniseid, ja loetletakse õigusaktid, mida võidakse kohaldada, kui liikmesriigid suuniseid ei järgi.

Kavandatud määruse 3. peatükis (artiklid 5–8) keskendutakse tehnilisele trajektoorige, mille komisjon paneb ette liikmesriikidele, kelle valitsemissektori võlg ületab 60 % SKPst või valitsemissektori eelarvepuudujääk ületab 3 % SKPst.

Kavandatud määruse 4. peatükis (artiklid 9–19) sätestatakse keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade protsess. Nendega kehtestatakse igale liikmesriigile kohustus esitada keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava, komisjoni ja liikmesriigi vahelise kavade esitamisele eelneva tehnilise dialoogi eesmärgid, kavade sisu ja nõuded, kohandamisperioodi pikendamise tingimused ja kriteeriumid, kava komisjonipoolse hindamise protsess ja nõukogupoolse heakskiitmise protsess. Samuti sätestatakse tingimused, mille alusel võib nõukogu nõuda, et liikmesriik esitaks muudetud kava, ning teha ettepaneku läbi vaadata nõukogu poolt heaks kiidetud netokulude kava, kui liikmesriik ei täida nõutud tingimusi muudetud kava esitamise kohta või ei rakenda reformi- ja investeerimiskohustusi, mis põhjustasid kohandamisperioodi pikendamise.

Kavandatud määruse 5. peatükis (artiklid 20–25) kehtestatakse riiklike keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade järelevalve protsess ning see, mis juhtub netokulude kavast kõrvalekaldumise märkimisväärse ohu korral. Liikmesriigid peavad esitama riiklikud eduaruanded ja komisjon peab jälgima netokulude kavade rakendamist, muu hulgas luues selleks kontrollikonto. Artiklites kehtestatakse ka riiklike sõltumatute eelarveasutuste roll järelevalveprotsessis ja kehtestatakse tingimused, mille alusel võib aktiveerida üldise vabastusklausli või riigipõhise vabastusklausli.

Kavandatud määruse 6. peatükis (artiklid 26–29) sätestatakse institutsioonide ja liikmesriikide vahelise majandusdialoogi tingimused, sealhulgas vajadus teavitada Euroopa Parlamenti määruse kohaldamisest, reegel „järgi või selgita“ ning Euroopa Parlamendi võimalus vahetada liikmesriigiga arvamusi, kui esineb märkimisväärne netokulude kavast kõrvalekaldumise oht.

Kavandatud määruse 7. peatükis (artikkel 30) luuakse seos määrusega (EL) nr 1176/2011, nõudes, et kui liikmesriik ei rakenda makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse kohaseid reformi- ja investeerimiskohustusi, mis kuuluvad tema keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavasse, tuleks kaaluda ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse algatamist. Samuti nähakse selles ette, et kui määruse (EL) nr 1176/2011 alusel algatatakse ülemäärase tasakaalustamatuse menetlus, peab liikmesriik esitama muudetud keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava, mis on nimetatud määruse kohane parandusmeetmete kava.

Kavandatud määruse 8. peatükis (artikkel 31) luuakse seos määrusega (EL) nr 472/2013. Selles vabastatakse makromajanduslikku kohandamisprogrammi rakendavad euroala liikmesriigid keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava ja iga-aastase eduaruande esitamisest ning nõutakse, et tõhustatud järelevalve all olevad euroala liikmesriigid võtaksid netokulude kavast kõrvalekalldumise korral arvesse ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 4 kohaseid nõukogu soovitusi.

Kavandatud määruse 9. peatükis (artiklid 32 ja 33) antakse komisjonile volitused muuta lisasid (välja arvatud I lisa) delegeeritud õigusaktidega ja sätestatakse tingimused, mille alusel komisjon võib delegeeritud volitusi kasutada.

Kavandatud määruse 10. peatükis (artiklid 34–38) sätestatakse kavandatud määrusele kohalduvad ühissätted liikmesriikidega peetava dialoogi, liikmesriikidesse tehtavate kontrollkäikude, läbivaatamisklausli ning määruse (EÜ) nr 1466/97 kehtetuks tunnistamise ja jõustumise kohta.

Kavandatud määruse I–VII lisas on järgmised osad: keskpika perioodi tehnilise trajektoori seadmise kriteeriumid liikmesriikidele, kelle valitsemissektori võlg ületab 60 % SKPst või valitsemissektori eelarvepuudujääk ületab 3 % SKPst; teave, mille liikmesriigid peavad esitama keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavades; teave, mille liikmesriigid peavad esitama iga-aastastes eduaruannetes; kontrollikonto toimimine; komisjoni metoodika usutavuse hindamiseks; liidu ühiste prioriteetide loetelu ning eelarve kohandamise perioodi pikendamise aluseks olevate reformi- ja investeerimiskohustuste hindamise raamistik.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelvalve kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1466/97

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 6,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Keskpanka arvamust (joonealune märkus),
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu toimimise lepingu kohaselt toimub liikmesriikide majanduspoliitika liidusisene koordineerimine vastavalt majanduspoliitika üldsuunistele ja tööhõivesuunistele ning see peaks hõlmama kinnipidamist stabiilsete hindade, riigi rahanduse ja rahanduslike tingimuste usaldusväärsuse ning tasakaalustatud maksebilansi juhtpõhimõtetest.
- (2) Stabiilsuse ja kasvu pakt, mis algselt koosnes nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrustest (EÜ) nr 1466/97¹⁹ ja (EÜ) nr 1467/97²⁰ ning Euroopa Ülemkogu 17. juuni 1997. aasta resolutsioonist stabiilsuse ja kasvu pakti kohta,²¹ põhineb eesmärgil tagada riigi rahanduse usaldusväärsus ja kestlikkus, et tugevdada hinnastabiilsuse ning finantsstabiilsusel põhineva tugeva ja kestliku majanduskasvu tingimusi, toetades seeläbi liidu kestliku ja kaasava majanduskasvu ja tööhõive eesmärkide saavutamist.
- (3) Käesoleva määruse reguleerimisesemeks olev eelarvejuhtimise raamistik on osa Euroopa poolaastast, mis hõlmab ka liikmesriikide laiema majandus- ja tööhõivepoliitika koordineerimist ja järelvalvet vastavalt ELi toimimise lepingu artiklitele 121 ja 148.

¹⁹ Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelvalve ning majanduspoliitika järelvalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1).

²⁰ Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6).

²¹ Euroopa Ülemkogu 17. juuni 1997. aasta resolutsioon stabiilsuse ja kasvu pakti kohta, Amsterdam, (EÜT C 236, 2.8.1997, lk 1).

- (4) Väga tähtis on kaasata Euroopa poolaastasse sotsiaalpartnerid, kodanikuühiskonna organisatsioonid ja muud olulised sidusrühmad, et tagada isevastutus ning läbipaistev ja kaasav poliitikakujundamine.
- (5) Liidu majandusjuhtimise raamistikku tuleks kohandada, et võtta paremini arvesse eelarvepositsioonide suurenevat erinevust, valitsemissektori võla probleeme ja muud haavatavust liikmesriikides. Jõuline poliitiline reageerimine COVID-19 pandeemiale osutus kriisi majandusliku ja sotsiaalse kahju leevendamisel äärmiselt tõhusaks, kuid kriis tõi kaasa avaliku ja erasektori võla suhte märkimisväärse suurenemise, mis näitab selgelt, kui oluline on vähendada võla suhet konservatiivsele tasemele järk-järgult jätkusuutlikul ja majanduskasvu soodustaval viisil ning kõrvaldada makromajanduslik tasakaalustamatus, pöörates samal ajal piisavalt tähelepanu tööhõive- ja sotsiaalsetele eesmärkidele. Samal ajal tuleks liidu majandusjuhtimise raamistikku kohandada, et aidata lahendada liidu ees keskpikas ja pikas perspektiivis seisvaid ülesandeid, sealhulgas viia ellu õiglane digi- ja rohepööre, sealhulgas kliimamäärus,²² tagada energiapuulgeolek, saavutada avatud strateegiline autonoomia, käsitleda demograafilisi muutusi, suurendada sotsiaalset ja majanduslikku vastupidavust ning rakendada julgeoleku- ja kaitsevaldkonna strateegilist kompassi, mis kõik nõuab lähiaastatel reforme ja püsivalt palju investeringuid.
- (6) Liidu majandusjuhtimise raamistik peaks keskenduma võla jätkusuutlikkusele ja kestlikule ja kaasavale majanduskasvule ning seega tegema vahet liikmesriikidel, võttes arvesse nende valitsemissektori võlaprobleeme ja lubades riigipõhiseid eelarvetrajektoore.
- (7) ELi toimimise lepingu artikli 121 lõigetes 2, 3 ja 4 ning artikli 148 lõikes 4 sätestatud mitmepoolse järelevalve menetluse kaudu tuleks kooskõlas üksikasjalikumate eeskirjadega jälgida iga liikmesriigi ja liidu majanduse ja tööhõive igakülgset arengut. See hõlmab makromajandusliku tasakaalustamatuse kindlakstegemist ning ülemäärase tasakaalustamatuse ärahoidmist, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EL) nr 1174/2011²³ ja (EL) nr 1176/2011²⁴. Sellise majanduse ja tööhõive arengu jälgimiseks peaksid liikmesriigid esitama teabe keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavades.
- (8) Seetõttu tuleks sätestada üksikasjalikud eeskirjad riiklike keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade sisu, esitamise, hindamise ja järelevalve kohta, et toetada liikmesriikides võla jätkusuutlikkust ja kestlikku ja kaasavat majanduskasvu ning

²² Euroopa kliimamäärusega kehtestatakse 2050. aastaks kogu liitu hõlmav kliimanetraalsuse eesmärk ning nõutakse, et liidu institutsioonid ja liikmesriigid teeksid edusamme kohanemisvõime edendamisel, milleks on vaja märkimisväärseid avaliku sektori investeringuid, et vähendada kliimamuutuste negatiivset sotsiaal-majanduslikku mõju ELile ja selle liikmesriikidele, sealhulgas negatiivset mõju majanduskasvule ja riigi rahanduse jätkusuutlikkusele.

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1174/2011 euroalal esineva ülemäärase makromajandusliku tasakaalustamatuse korrigeerimiseks võetavate täitemeetmete kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 8).

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

keskpika perioodi planeerimise abil ära hoida valitsemissektori ülemäärase eelarvepuudujäägi teke.

- (9) Riiklikesse keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavadesse peaks koondama iga liikmesriigi eelarve- ja struktuurireformidega seotud kohustused ja investeerimiskohustused ning need kavad peaksid olema liidu majandusjuhtimise raamistiku nurgakivi. Iga liikmesriik peaks esitama keskpika perioodi kava, milles on sätestatud selle eelarvetrajektoor ja prioriteetsed avaliku sektori investeeringu- ja reformikohustused, mis tagavad koos püsiva ja järkjärgulise võla vähendamise ja kestliku ja kaasava majanduskasvu ja hoiavad ära protsüklilise eelarvepoliitika, ning laiemad reformi- ja investeerimiskohustused, sealhulgas rohe- ja digipöörde, sotsiaalse ja majandusliku vastupidavuse ning Euroopa sotsiaaldiguste samba rakendamise valdkonnas. Taaste- ja vastupidavusrahu²⁵ kasutusajal tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta riiklikes taaste- ja vastupidavuskavades võetud kohustusi.
- (10) Euroopa poolaasta protsessiga on sünkroniseeritud ka ühtekuuluvuspoliitika vahendid. Ühtekuuluvuspoliitika investeeringuid ja reforme kui ELi eelarve pikaajalise investeerimispoliitika vahendeid tuleks riiklike keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade koostamisel samuti nõuetekohaselt arvesse võtta. Iga liikmesriik peaks ka selgitama, kuidas tema riiklik keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava tagab kooskõla ELi programmidega seotud kuludega, mis kaetakse täielikult ELi vahenditest saadavate tuludega ja vastava riikliku kaasrahastamisega.
- (11) Käesoleva määruse sätete järgimise tagamiseks peaks riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava esitamisele eelnema tehniline dialoog komisjoniga. Komisjoni soovitusel peaks nõukogu kehtestama netokulude kava ja heaks kiitma reformi- ja investeerimiskohustused, sealhulgas asjakohasel juhul kohandamisperioodi võimalikuks pikendamiseks võetud kohustused.
- (12) Selleks et lihtsustada liidu eelarveraamistikku ja suurendada läbipaistvust, peaks võla jätkusuutlikkusele põhinev ühtne tegevusnäitaja olema aluseks iga liikmesriigi eelarvekava kehtestamisel ja iga-aastase eelarvejärelvalve tegemisel. See ühtne tegevusnäitaja peaks põhinema riiklikult rahastatavatel esmastel netokuludel, st kuludel, millest on maha arvatud kaalutlusõigusele põhinevad tulumetmed ja millest on välja jäetud intressikulud, tsüklilise töötuse kulud ja liidu programmidega seotud kulud, mis kaetakse täielikult liidu vahenditest saadavate tuludega. Näitaja võimaldab makromajanduslikku stabiliseerimist, kuna seda ei mõjuta automaatsete stabilisaatorite toimimine, sealhulgas tulude ja kulude kõikumine, mis ei ole valitsuse otsese kontrolli all.
- (13) Selleks et suunata liikmesriike nende keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava koostamisel, peaks komisjon välja pakkuma minimaalsel eelarvekohandusel põhineva tehnilise trajektoori, mis viib liikmesriigi võlakursi usutavasse langustrendi või hoiab võlga konservatiivsel tasemel. Samuti peaks see tagama, et valitsemissektori võla suhe SKPsse langeb kavandamisperioodi lõpuks allapoole selle taset tehnilise trajektoori

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17).

kohaldamisele eelnenud aastal. Selle võla vähendamise kestlikkus peaks tulenema asjakohasest eelarvepoliitikast.

- (14) Komisjoni väljapakutav tehniline trajektoor peaks ühtlasi tagama, et valitsemissektori eelarvepuudujääk viiakse ja hoitakse alla kontrollväärtuse 3 % sisemajanduse koguproduktist (SKP).
- (15) Selleks et hinnata, kas riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava nelja-aastase rakendusperioodi lõpus on vaja täiendavaid kohandusi, peaks komisjon olukorda uuesti hindama ja välja pakkuma uue tehnilise trajektoori, kui liikmesriigi valitsemissektori võlg on endiselt üle kontrollväärtuse 60 % SKPst või tema valitsemissektori eelarvepuudujääk on üle kontrollväärtuse 3 % SKPst.
- (16) Igas riiklikus keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavas tuleks esitada selle staatus seoses riiklike menetlustega, eelkõige see, kas kava esitati riigi parlamendile ja kas parlament on kava heaks kiitnud. Riiklikus keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavas tuleks samuti viidata sellele, kas riigi parlamendil oli võimalus arutada eelmise kava kohta nõukogu antud soovitusi ja asjakohasel juhul muid nõukogu soovitusi või otsuseid või komisjoni hoiatusi.
- (17) Kui liikmesriigid kasutavad oma keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavas prognoose, mis erinevad komisjoni tavapärasest keskpika perioodi võlaprognooside raamistikust, peaksid nad erinevusi läbipaistval viisil selgitama ja nõuetekohaselt põhjendama, lähtudes usaldusväärsetest majanduslikest argumentidest.
- (18) Kuna liikmesriikidel võib tekkida oma keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava lõpus lisakulusid, näiteks elanikkonna vananemisega seotud kulud või ebasoodne intressimäärade ja majanduskasvu vaheline erinevus, peaksid nad tagama, et valitsemissektori nominaalne eelarvepositsioon kohandamisperioodi lõpus on piisav, et eelarvepuudujääk püsiks alla kontrollväärtuse 3 % SKPst.
- (19) Komisjon peaks võtma oma hindamise aluseks ainult riiklikult rahastatavate esmaste netokulude arengu, et võimaldada ühtse liidu raamistiku ja riiklike eelarveraamistike asjakohast koostoitmet. Liikmesriikidel peaks olema võimalik seada oma riiklikud eelarve-eesmärgid teistsuguse näitaja, näiteks struktuurse eelarvepositsiooni alusel, kui seda eeldab nende eelarveraamistik.
- (20) Komisjon peaks riiklike keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade hindamisel uurima eelkõige makromajanduslike ja eelarveprognooside usutavust, kui need erinevad tehnilise trajektoori aluseks olevatest prognoosidest. Eelkõige peaksid kavas kasutatavad võlaprognoosid, mis on koostatud eeldusel, et poliitikat ei muudeta, olema kooskõlas ja võrreldavad komisjoni prognoosidega.
- (21) Selleks et tagada keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade rakendamine, peaksid komisjon ja nõukogu jälgima Euroopa poolaasta raames nendes kavades tehtud reformi- ja investeerimiskohustusi vastavalt liikmesriikide esitatud iga-aastastele eduaruannetele ning ELi toimimise lepingu artiklite 121 ja 148 sätetele. Selleks peaksid nad astuma Euroopa poolaasta dialoogi Euroopa Parlamendiga.
- (22) Kohandamisperioodi võib pikendada kuni kolme aasta võrra, et tagada võla järkjärgulisem vähendamine, kui liikmesriik võtab oma keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava aluseks kontrollitavad ja ajaliselt piiritletud reformid ja investeeringud, mis koosvõetuna suurendavad majanduskasvu, toetavad riigi rahanduse jätkusuutlikkust, aitavad täita liidu ühiseid prioriteete ja järgida liikmesriigile Euroopa poolaasta raames esitatud asjakohaseid riigipõhiseid soovitusi ning vastavad riigipõhistele investeerimisprioriteetidele, põhjustamata kohandamisperioodil kärpeid

muudes riiklikult rahastatavates avaliku sektori investeeringutes, et oleks tagatud investeeringute makromajanduslik mõju ja et ära hoida muude investeerimisprioriteetide väljatõrjumist.

- (23) Õiglase ja läbipaistva protsessi tagamiseks tuleks reformi- ja investeerimiskohustuste hindamiseks kasutada ühtset liidu raamistikku. Taaste- ja vastupidavusraha kasutusajal võib riiklikes taaste- ja vastupidavuskavades võetud kohustusi asjakohasel juhul arvesse võtta kohandamisperioodi pikendamise taotluse hindamisel. Eelarve kohandamise kava perioodi pikendamist tingivad reformid ja investeeringud peaksid vastama võla jätkusuutlikkuse kõige hiljutisemas analüüsis kindlaks tehtud liikmesriigi valitsemissektori võlaprobleemide ja keskpika perioodi majanduskasvu probleemide ulatusele. Liikmesriikides, kus valitsemissektori võlaprobleemid on seotud suurte keskpika perioodi majanduskasvu probleemidega, peaksid reformid ja investeeringud aitama kõrvaldada ka keskpika perioodi majanduskasvu takistusi.
- (24) Riiklikes keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavades esitatud reformi- ja investeerimiskohustused peaksid olema kooskõlas liidu ühiste prioriteetidega. Need reformi- ja investeerimiskohustused peaksid olema kooskõlas ka asjaomase liikmesriigi poolt oluliste liidu prioriteetide täitmiseks esitatud riiklike strateegiate rakendamisega. Poliitika järjepidevuse tagamiseks tuleks taaste- ja vastupidavusraha kasutusajal asjakohasel juhul viidata taaste- ja vastupidavuskavadele.
- (25) Kui järkjärgulisema netokulude kava aluseks olevaid kontrollitavaid ja ajaliselt piiritletud reformi- ja investeerimiskohustusi ei täideta kindlaksmääratud tähtajaks, võib nõukogu soovitada komisjoni soovituse alusel, et kohandamist hoogustataks, lühendades selleks netokulude kava pikendust.
- (26) Täitemeetmete võtmiseks, eelkõige ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohase ettekande koostamiseks, peaks komisjon looma kontrollikonto, et igal liikmesriigil oleks võimalik püsida kursis igal aastal selles liikmesriigis täheldatud netokulude kõrvalekalletega nõukogu seatud netokulude kavast. Aja jooksul liidetakse need kõrvalekalded kokku.
- (27) Sõltumatud eelarveasutused on tõestanud oma suutlikkust edendada eelarvedistsipliini ja suurendada liikmesriikide rahanduse usaldusväärsust. Selleks et suurendada riikide isevastutust, tuleks laiendada sõltumatute eelarveasutuste rolli, kes on tavapäraselt volitatud jälgima vastavust riiklikule raamistikule, ka liidu majandusjuhtimise raamistikule.
- (28) Koostades arvamust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 473/2013²⁶ artikli 6 kohaselt esitatud eelarvekavade kohta, peaks komisjon hindama, kas eelarvekavad on kooskõlas käesoleva määruse kohaste netokulude kavadega.
- (29) Erilist tähelepanu tuleks pöörata märkimisväärsetele riskidele seoses eelarvepositsioonide kõrvalekalletega nõukogu määratud netokulude kavast. Seetõttu

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 473/2013 euroala liikmesriikide eelarvekavade seire ja hindamise ning nende ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tagamise ühiste eeskirjade kohta (ELT L 140, 27.5.2013, lk 11).

on vaja täiendada ELi toimimise lepingu artikli 121 lõigetes 3 ja 4 sätestatud mitmepoolset järelevalvemenetlust varajase hoiatamise süsteemiga, millega komisjon hoiatab liikmesriiki ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 4 kohaselt varajases etapis sellest, et eelarve korrigeerimiseks on vaja võtta vajalikud meetmed, vältimaks valitsemissektori eelarvepuudujäägi muutumist ülemääraseks. Kui eelarvest kaldutakse jätkuvalt kõrvale, peaks nõukogu tõhustama oma soovitusi ja selle avalikustama.

- (30) Euroala või kogu liitu tabavate suurte šokkide puhuks peab olema kehtestatud üldine vabastusklausel, et tulla toime tõsise majandussurutisega euroalal või liidus tervikuna, lubades kõrvale kalduda ettenähtud netokulude kavast, tingimusel et see ei ohusta riigi rahanduse jätkusuutlikkust keskpikas perspektiivis.
- (31) Samuti on vaja riigipõhist vabastusklauslit, et võimaldada kõrvalekaldumist netokulude kavast, tingimusel et see ei ohusta riigi rahanduse jätkusuutlikkust keskpikas perspektiivis, liikmesriigi kontrolli alt väljas olevate erandlike asjaolude korral, näiteks välised sündmused, mida ei oleks olnud võimalik ära hoida, mis eeldavad vastutsükilisi eelarvemeetmeid ja millel on suur mõju liikmesriigi rahandusele. Suur mõju on mõju, mis peaks põhjustama n-ö tavapärasest suurema šoki: näiteks tuleks eelarve kavandamisel teatud määral arvesse võtta loodusõnnetuste kulusid. Üldise ja riigipõhise vabastusklausli aktiveerimiseks ja pikendamiseks on vaja nõukogu soovitusi.
- (32) Käesolev määrus kuulub ühte paketti nõukogu direktiiviga [XXX, millega muudetakse direktiivi 2011/85/EL] ja nõukogu määrusega [XXX, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1467/97]. Koos moodustavad need liidu majandusjuhtimise reformitud raamistiku, millega võetakse liidu õigusesse üle majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu (edaspidi „leping“)²⁷ III jaotise „Fiskaalkokkulepe“ sisu kooskõlas kõnealuse lepingu artikliga 16. Tuginedes kogemustele, mida liikmesriigid on saanud lepingu rakendamisel, säilitatakse kavandatud õigusaktide pakettis fiskaalkokkuleppe keskpika perioodi suunitlus kui vahend eelarvedistsipliini saavutamiseks ja majanduskasvu edendamiseks. Paketiga pannakse endisest rohkem rõhku riigipõhisele mõõtmele, mille eesmärk on toetada liikmesriikide isevastutust, sealhulgas sõltumatute eelarveasutuste rolli suurendamise kaudu, tuginedes peamiselt lepingu artikli 3 lõike 2 kohasest Euroopa Komisjoni ettepanekust lähtuvatele ühistele põhimõtetele²⁸. Käesolevas määruses on sätestatud selliste kulude analüüs, millest on maha arvatud kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed ja mille alusel hinnatakse nõuete täitmist üldiselt, nagu on ette nähtud fiskaalkokkuleppega. Vastavalt käesolevale määrusele võib keskpika perioodi kavast ajutiselt kõrvale kalduda ainult erandlike asjaolude korral, nagu on sätestatud ka fiskaalkokkuleppes. Sarnaselt fiskaalkokkuleppele tuleks keskpika perioodi kavast märkimisväärsete kõrvalekallete korral võtta meetmeid kõrvalekallete korrigeerimiseks kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul. Paketiga tugevdatakse eelarvejärelevalvet ja täitemenetlusi, et täita kohustust edendada usaldusväärsust ja

²⁷ 2. märtsi 2012. aasta majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise leping.

²⁸ Komisjoni 20. juuni 2012. aasta teatis „Riikide eelarve korrigeerimise mehhanismide ühispõhimõtted“ (COM(2012) 342 final).

jätksuutlikku riigi rahandust ning kestlikku ja kaasavat majanduskasvu. Majandusjuhtimise raamistiku reformiga säilitatakse seega lepingus sätestatud eelarvedistsipliini ja võla jätkusuutlikkuse põhieesmärgid.

- (33) Selleks et tagada käesoleva määruse tulemuslik rakendamine ja asjakohane järelevalve, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte järgmistes valdkondades: teave, mille liikmesriigid peavad esitama oma keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavades; teave, mille liikmesriigid peavad esitama oma iga-aastastes eduaruannetes; kontrollikonto toimimine; komisjoni metoodika usutavuse hindamiseks; ühiste liidu prioriteetide loetelu koostamine ning eelarve kohandamise perioodi pikendamise aluseks olevate reformi- ja investeerimiskohustuste hindamise raamistik. On eriti tähtis, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes²⁹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, kus arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (34) Mitmepoolne järelevalve peaks põhinema kvaliteetsel ja sõltumatul statistikal, mis on koostatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrmes (EÜ) nr 223/2009³⁰ sätestatud põhimõtetele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas määrmes on sätestatud eeskirjad, mis tagavad liikmesriikide majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise, toetades seeläbi liidu majanduskasvu ja tööhõive eesmärkide täitmist.

Selles on sätestatud üksikasjalikud eeskirjad riiklike keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade sisu, esitamise, hindamise ja järelevalve kohta nõukogu ja komisjoni teostatava mitmepoolse

²⁹ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määrus (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1101/2008 (konfidentsiaalsete statistiliste andmete Euroopa Ühenduste Statistikaametile edastamise kohta), nõukogu määruse (EÜ) nr 322/97 (ühenduse statistika kohta) ja nõukogu otsuse 89/382/EMÜ, Euratom (millega luuakse Euroopa ühenduste statistikaprogrammi komitee) kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 87, 31.3.2009, lk 164).

eelarvejärelvalve raames, et toetada liikmesriikides võla jätkusuutlikkust ja kestlikku ja kaasavat majanduskasvu ning keskpika perioodi eelarvekavade abil ära hoida valitsemissektori ülemäärase eelarvepuudujäägi teke.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „riigipõhine soovitus“ – nõukogu iga-aastane suunis liikmesriigile majandus-, eelarve-, tööhõive- ja struktuuripoliitika kohta vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 121 ja 148;
- (2) „netokulud“ – valitsemissektori kulud, millest on maha arvatud intressikulud, kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed ja muud valitsuse kontrolli alt väljas olevad eelarvemuutujad, nagu on määratletud II lisa punktis a;
- (3) „tehniline trajektoor“ – komisjoni väljapakutud netokulude trajektoor, et anda riiklike keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade koostamiseks suuniseid liikmesriikidele, kelle valitsemissektori võlg on üle kontrollväärtuse 60 % sisemajanduse koguproduktist (edaspidi „SKP“) või valitsemissektori eelarvepuudujääk on üle kontrollväärtuse 3 % SKPst;
- (4) „netokulude kava“ – liikmesriigi netokulude mitmeaastane trajektoor, mille on kehtestanud nõukogu;
- (5) „riiklik keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava“ – liikmesriigi eelarve-, reformi- ja investeerimiskohustusi sisaldav dokument;
- (6) „iga-aastane eduaruanne“ – liikmesriigi dokument, milles antakse aru netokulude kava rakendamisest ja riigi keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavas võetud reformi- ja investeerimiskohustustest;
- (7) „kohandamisperiood“ – ajavahemik, mille jooksul toimub liikmesriigi eelarve kohandamine ja mis hõlmab riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava nelja-aastast minimaalset kohandamisperioodi ning selle võimalikku pikendust;
- (8) „kontrollikonto“ – andmed liikmesriigi tegelike netokulude kumulatiivsete kõrvalekallete kohta netokulude kavast;
- (9) „struktuurne eelarvepositsioon“ – tsükliliselt kohandatud valitsemissektori eelarvetasakaal, millest on maha arvatud ajutised meetmed;
- (10) „esmane struktuurne eelarvepositsioon“ – tsükliliselt kohandatud valitsemissektori eelarvetasakaal, millest on maha arvatud ajutised meetmed ja intressikulu.

II PEATÜKK

EUROOPA POOLAASTA

Artikkel 3

Euroopa poolaasta

Selleks et tagada majanduspoliitika parem koordineerimine ning liikmesriikide majandusliku ja sotsiaalse suutlikkuse järjepidev lähendamine, teostavad nõukogu ja komisjon Euroopa poolaasta raames mitmepoolset järelevalvet kooskõlas ELi toimimise lepingus sätestatud eesmärkide ja nõuetega. Mitmepoolne järelevalve tugineb kvaliteetsele ja sõltumatule statistikale, mis on koostatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 223/2009 sätestatud põhimõtetele.

Euroopa poolaasta hõlmab järgmist:

- (a) liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuuniste koostamine ja nende rakendamise järelevalve kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 121 lõikega 2 ning riigipõhiste soovitude ja euroala majanduspoliitika soovitude koostamine ja rakendamise järelevalve;
- (b) liikmesriikide poolt vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 148 lõikele 2 arvesse võetavate tööhõivesuuniste (sh Euroopa sotsiaalõiguste sammas) ja nendega seotud riigipõhiste soovitude koostamine ja rakendamise järelevalve;
- (c) liikmesriikide keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade esitamine, hindamine ja heakskiitmine ning nende järelevalve iga-aastaste eduaruannete kaudu;
- (d) järelevalve makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamiseks ja korrigeerimiseks vastavalt määrusele (EL) nr 1176/2011;
- (e) muud mitmepoolse järelevalve menetlused, mille Euroopa Parlament ja nõukogu on kehtestanud vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 121 lõikele 6.

Artikkel 4

Euroopa poolaasta rakendamine

1. Vajaduse korral esitab nõukogu komisjoni soovitude alusel soovitud nendele liikmesriikidele, kes kasutavad täiel määral ELi toimimise lepingu artiklites 121 ja 148 ning seotud teistes õigusaktides ette nähtud õiguslikke vahendeid, võttes arvesse käesoleva määruse kohast asjaomase liikmesriigi keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade hindamist, iga-aastaseid eduaruandeid ja sotsiaal-majanduslikku olukorda.
2. Enne kui liikmesriigid teevad tähtsaid otsuseid oma majandus-, tööhõive- ja eelarvepoliitika arengu kohta, võtavad nad nõuetekohaselt arvesse artikli 3 teise lõigu punktides a ja b osutatud liikmesriikide majanduspoliitika üldsuuniseid, tööhõivesuuniseid ja soovitusi. Komisjon jälgib selles valdkonnas tehtavaid edusamme.
3. Kui liikmesriik ei järgi talle esitatud suuniseid, võib see kaasa tuua:
 - (a) täiendavad riigipõhised soovitud;
 - (b) ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 4 kohase komisjoni hoiatuse või nõukogu soovitude;

- (c) käesoleval määrusel, nõukogu määrusel (EÜ) nr 1467/97³¹ või määrusel (EL) nr 1176/2011 põhinevad meetmed.

III PEATÜKK

TEHNILINE TRAJEKTOOR

Artikkel 5

Tehniline trajektoor

Iga liikmesriigi kohta, kelle valitsemissektori võlg on üle kontrollväärtuse 60 % SKPst või valitsemissektori eelarvepuudujääk on üle kontrollväärtuse 3 % SKPst, pakub komisjon majandus- ja rahanduskomiteele esitatavas aruandes välja netokulude tehnilise trajektoori, mis puudutab vähemalt riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava nelja-aastast kohandamisperioodi, ning selle võimaliku pikendamise kuni kolme aasta võrra vastavalt artiklile 13. Komisjon avalikustab aruande.

Artikkel 6

Tehnilise trajektoori kehtivad nõuded

Tehniline trajektoor tagab järgmise:

- a) valitsemissektori võla suhe SKPsse viiakse või jääb usutavasse langustrendi või püsib konservatiivsel tasemel;
- b) valitsemissektori eelarvepuudujääk viiakse ja hoitakse alla kontrollväärtuse 3 % SKPst;
- c) riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava kehtivusajal tehtav eelarvekohandus on proportsionaalne vähemalt kogu kohandamisperioodi eelarvekohandusega;
- d) valitsemissektori võla suhe SKPsse langeb kavandamisperioodi lõpuks allapoole selle taset tehnilise trajektoori kohaldamisele eelnend aastal ning
- e) reeglina jääb kava kehtivusajal riiklik netokulude kasv keskmiselt allapoole keskpika perioodi majanduskasvu.

Igal liikmesriigil on oma diferentseeritud tehniline trajektoor. Tehniliste trajektoori määramise kriteeriumid on sätestatud I lisas.

Artikkel 7

Komisjoni esitatavad eelnevad suunised

³¹ Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6).

1. [xxxx]. aasta [1. märtsiks], s.o aasta, kui liikmesriigid peavad esitama esimest korda oma keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavad, või asjakohasel juhul kolme nädala jooksul alates liikmesriigi taotlusest esitada uus kava, avaldab komisjon:
 - (a) kavade aluseks olevad keskpika perioodi valitsemissektori võlaprognooside raamistiku ja tulemused;
 - (b) oma makromajandusliku prognoosi ja eeldused;
 - (c) tehnilise trajektoori, kui see on nõutav artikli 5 alusel, ning vastava esmase struktuurse eelarvepositsiooni.
2. Liikmesriikidele, kelle valitsemissektori eelarvepuudujääk on alla kontrollväärtuse 3 % SKPst ja valitsemissektori võlg on alla kontrollväärtuse 60 % SKPst, esitab komisjon tehnilist teavet esmase struktuurse eelarvepositsiooni kohta, mis on vajalik, et valitsemissektori nominaalne eelarvepuudujääk püsiks kümne aasta jooksul pärast riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava lõppu ilma täiendavate poliitikameetmeteta alla kontrollväärtuse 3 % SKPst.
3. Komisjon ajakohastab tehnilisi trajektoore ja kvantitatiivseid suuniseid vähemalt üks kord iga nelja aasta järel, enne kui jõuab kätte järgmise tsükli keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade esitamise aeg.

Artikkel 8

Usutavuse hindamine

Selleks et hinnata, kui usutavalt on asjaomase liikmesriigi prognoositud valitsemissektori võla suhe SKPsse langustrendis või püsib konservatiivsel tasemel, kasutab komisjon V lisas osutatud meetodikat. Komisjon avalikustab oma usutavusanalüüsi ja selle aluseks olevad andmed.

IV PEATÜKK

RIIKLIKUD KESKPIKA PERIOODI EELARVE- JA STRUKTUURIKAVAD

Artikkel 9

Riiklike keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade esitamine

Enne käesoleva määruse jõustumisele järgneva aprilli lõppu esitab iga liikmesriik nõukogule ja komisjonile riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava. Vajaduse korral võivad asjaomane liikmesriik ja komisjon kokku leppida, et seda tähtaega pikendatakse mõistliku aja võrra.

Liikmesriik avalikustab oma riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava.

Artikkel 10

Tehniline dialoog

Enne oma riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava esitamist korraldab asjaomane liikmesriik komisjoniga tehnilise dialoogi, et tagada riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava vastavus artiklitele 11, 12 ja 14.

Artikkel 11

Riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava sisu

1. Riiklikus keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavas esitatakse II lisas loetletud teave. Eelkõige esitatakse selles vähemalt nelja-aastast perioodi hõlmav netokulude trajektoor, selle aluseks olevad makromajanduslikud eeldused ning kavandatud eelarve- ja struktuurimeetmed, et tõestada vastavust artikli 12 nõuetele.

Riiklikus keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavas kirjeldatakse ka asjaomase liikmesriigi võetud meetmeid, et järgida riigipõhiseid soovitusi, sealhulgas makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusega seotud soovitusi, ning ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 4 kohaselt asjakohasel juhul tehtud komisjoni hoiatusi või nõukogu soovitusi.

2. Kui riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava trajektooris on netokulud suuremad kui komisjoni poolt artikli 5 kohaselt esitatud tehnilises trajektooris, esitab liikmesriik oma kavas usaldusväärsed ja kontrollitavad majanduslikud argumendid vahe põhjendamiseks.

Artikkel 12

Nõuded

Riiklikus keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavas:

- (a) tagatakse vajalik eelarve kohandamine, et viia hiljemalt kohandamisperioodi lõpuks valitsemissektori võlg usutavasse langustrendi või hoida seda sellel kursil või konservatiivsel tasemel ning viia valitsemissektori eelarvepuudujääk keskpikas perspektiivis alla kontrollväärtuse 3 % SKPst ja hoida seda sellel tasemel;
- (b) selgitatakse, kuidas kava tagab Euroopa poolaastas ja riigipõhistes soovitustes tuvastatud peamisi probleeme lahendada aitavate investeeringute ja reformide elluviimise, kuidas kava abil kõrvaldatakse tuvastatud makromajanduslik tasakaalustamatus, asjakohasel juhul makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse abil, ning kuidas täidetakse käesoleva määruse VI lisas osutatud ühised liidu prioriteedid, sealhulgas Euroopa roheline kokkulepe, Euroopa sotsiaalõiguste sammas ja Euroopa digikümnen, nii et see oleks kooskõlas ajakohastatud riiklike energia- ja kliimakavade ning riiklike digikümneni tegevuskavadega;
- (c) asjakohasel juhul selgitatakse, kuidas kava tagab selliste asjakohaste artiklis 13 osutatud reformide ja investeeringute elluviimise, mille alusel pikendatakse liikmesriigi kohandamisperioodi kuni kolme aasta võrra;
- (d) selgitatakse, kuidas kava tagab järjepidevuse asjaomase liikmesriigi taaste- ja vastupidavuskavaga taaste- ja vastupidavusrahu kättesaadavuse ajal vastavalt määrusele (EL) 2021/241.

Artikkel 13

Kohandamisperioodi pikendamise tingimused

- 1. Kohandamisperioodi võib pikendada kuni kolme aasta võrra, kui liikmesriik võtab kohustuse teha asjakohased reformid ja investeeringud vastavalt lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele.
- 2. Kohandamisperioodi pikendamist tingivad reformi- ja investeerimiskohustused vastavad asjaomase liikmesriigi valitsemissektori võlaprobleemide ning keskpika perioodi majanduskasvu probleemide ulatusele.

Koosvõetuna peavad reformi- ja investeerimiskohustused vastama järgmistele kriteeriumidele:

- i) soodustama majanduskasvu;
- ii) toetama riigi rahanduse jätkusuutlikkust;
- iii) aitama täita VI lisas osutatud ühiseid liidu prioriteete;

- iv) aitama järgida asjaomasele liikmesriigile esitatud riigipõhiseid soovitusi, sealhulgas makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse korral selle raames esitatud soovitusi;
 - v) tagama, et riiklikult rahastatavate avaliku sektori investeeringute üldine tase riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava kehtivusajal on kõrgem kui keskpika perioodi tase enne selle kava kehtivusaega.
3. Kohandamisperioodi pikendamist tingiv iga reformi- ja investeerimiskohustus on piisavalt üksikasjalik, võimalikult kiiresti rakendatud, ajaliselt piiritletud ja kontrollitav.
 4. Kooskõlas määrusega (EL) 2021/241 võib taaste- ja vastupidavusraha kasutusajal asjaomase liikmesriigi heakskiidetud taaste- ja vastupidavuskavas esitatud kohustusi kohandamisperioodi pikendamisel arvesse võtta.
 5. Hinnates, kas reformi- ja investeerimiskohustused vastavad lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele ning kas iga reformi- ja investeerimiskohustus vastab lõikes 3 sätestatud tingimustele, lähtutakse VII lisas sätestatud hindamisraamistikust.

Artikkel 14

Muudetud riiklik keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava

1. Liikmesriik võib taotleda muudetud riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava esitamist komisjonile enne kohandamisperioodi lõppu, kui objektiivsed asjaolud takistavad esialgse riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava rakendamist või kui uue riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava esitamist taotleb uus valitsus.
2. Enne kui esitatakse muudetud riiklik keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava, pakub komisjon majandus- ja rahanduskomiteele esitatavas aruandes välja uue tehnilise trajektoori.
3. Võttes arvesse asjaomase liikmesriigi varasemaid eelarvekohandusi või nende puudumist, ei võimaldata tehnilises trajektooris eelarve kohandamist kavandada programmi lõppu ja trajektoor ei tohi põhjustada väiksemat eelarvekohandust.
4. Muudetud riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava esitamise korral kohalduvad artiklid 12 ja 15–19.
5. Asjakohasel juhul hindab komisjon eelkõige seda, kas muudetud keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava raames jätkatakse kohandamisperioodi pikendamise kohaldamist, võttes arvesse esialgse kava kohase pikendamise aluseks olevate reformi- ja investeerimiskohustuste täitmist ning muudetud riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava kohaseid muutusi valitsemissektori võlaprobleemides.

Artikkel 15

Riiklike keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade hindamine komisjonis

1. Komisjon hindab iga riiklikku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava selle esitamisest kahe kuu jooksul. Asjaomane liikmesriik ja komisjon võivad vajaduse korral kokku leppida, et hindamisperioodi pikendatakse mõistliku aja võrra.
2. Riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava hindamisel uurib komisjon kõigi liikmesriikide puhul järgmist:
 - a) kas riiklik keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava tagab valitsemissektori võla viimise usutavasse langustrendi või selle hoidmise sellel tasemel hiljemalt kohandamisperioodi lõpuks või selle püsimise konservatiivsel tasemel;

b) kas valitsemissektori eelarvepuudujääk hoitakse alla kontrollväärtuse 3 % SKPst kogu kava kehtivusajal või kas valitsemissektori eelarvepuudujääk langeb kiiresti tagasi alla kontrollväärtuse 3 % SKPst hiljemalt kohandamisperioodi lõpuks, kui puudujääk on üle selle kontrollväärtuse riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava esitamise ajal;

c) kas valitsemissektori eelarvepuudujääk hoitakse kümne aasta jooksul alla kontrollväärtuse 3 % SKPst, kui puuduvad täiendavad eelarvemeetmed;

d) kas riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava kehtivusajal tehtav eelarvekohandus on proportsionaalne vähemalt kogu kohandamisperioodi eelarvekohandusega;

e) kas aastatel, kui asjaomase liikmesriigi eelarvepuudujääk on eeldatavasti üle kontrollväärtuse 3 % SKPst ja see ei ole kontrollväärtuselähedane ega ajutine, on eelarve kohandamine kooskõlas määrusega [X] muudetud nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97 (ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta) artiklis 3 osutatud võrdlusalusega ning

f) kas valitsemissektori võla suhe SKPsse langeb kavandamisperioodi lõpuks allapoole tehnilise trajektoori kohaldamisele eelnenud aasta valitsemissektori võla suhet SKPsse.

3. Komisjon uurib asjaomase liikmesriigi puhul ka järgmist:

a) kas kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevad reformi- ja investeerimiskohustused vastavad artiklis 13 sätestatud tingimustele;

b) kas muud kavasid kuuluvad reformi- ja investeerimiskohustused vastavad artikli 12 punkti b nõuetele.

Artikkel 16

Riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava heakskiitmine nõukogus

Komisjoni soovitusel alusel võtab nõukogu vastu soovitusel, milles sätestatakse asjaomase liikmesriigi netokulude kava ja asjakohasel juhul kiidetakse heaks riigi keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavas esitatud ja kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevad reformi- ja investeerimiskohustused, reeglina nelja nädala jooksul pärast komisjoni soovitusel vastuvõtmist.

Kui vastavalt artiklile 30 kasutatakse riiklikku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava ülemäärase makromajandusliku tasakaalustamatuse korrigeerimiseks vajaliku parandusmeetmete kavana, kiidab nõukogu oma soovitusel heaks ka tasakaalustamatuse korrigeerimiseks vajalikud reformid ja investeeringud.

Artikkel 17

Nõukogu soovitus muudetud riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava kohta

Kui nõukogu leiab, et kava ei vasta artikli 15 lõikes 2 ja lõike 3 punktis a sätestatud nõuetele, soovib nõukogu komisjoni soovitusel alusel, et asjaomane liikmesriik esitaks muudetud riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava.

Artikkel 18

Nõukogu soovitus liikmesriigi tegevusetuse korral

Nõukogu soovib komisjoni soovitusel alusel asjaomasel liikmesriigil kasutada komisjoni väljapakutud tehnilist trajektoori liikmesriigi netokulude kavana, kui:

- (a) asjaomane liikmesriik ei esita muudetud riiklikku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava ühe kuu jooksul nõukogu soovitusel esitamisest;
- (b) nõukogu leiab, et muudetud riiklik keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava ei vasta artikli 15 lõikes 2 ja lõike 3 punktis a sätestatud nõuetele;
- (c) liikmesriik ei esita uut riiklikku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava eelmise riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava kehtivusaja lõpus.

Artikkel 19

Liikmesriigi suutmatus rahuldavalt täita kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevaid kohustusi

Kui liikmesriigi kohandamisperioodi on pikendatud, kuid liikmesriik ei täida rahuldavalt artikli 13 lõikes 1 osutatud pikendamise aluseks olevaid reformi- ja investeerimiskohustusi, võib nõukogu komisjoni soovitusel soovitada lühema kohandamisperioodiga muudetud netokulude kava.

V PEATÜKK

RIIKLIKE KESKPIKA PERIOODI EELARVE- JA STRUKTUURIKAVADE RAKENDAMINE

Artikkel 20

Eduaruanne

1. Iga liikmesriik esitab hiljemalt iga aasta 15. aprillil komisjonile eduaruande oma riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava rakendamise kohta.
2. Lõikes 1 osutatud iga-aastane eduaruanne sisaldab eelkõige teavet netokulude kava rakendamisel tehtud edusammude, Euroopa poolaasta raames laiemate reformi- ja investeerimiskohustuste täitmise ning asjakohasel juhul kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevate reformi- ja investeerimiskohustuste täitmise kohta.
3. Lõikes 1 osutatud iga-aastane eduaruanne sisaldab ka III lisas sätestatud teavet.
4. Iga liikmesriik avalikustab oma iga-aastase eduaruande.

Artikkel 21

Komisjoni teostatav järelevalve

Komisjon jälgib riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava ning eelkõige netokulude kava rakendamist.

Komisjon loob IV lisa kohaselt toimiva kontrollikonto ja jälgib tegelike netokulude kumulatiivseid tõusvaid ja langevaid kõrvalekaldeid netokulude kavast.

Artikkel 22

Sõltumatute eelarveasutuste roll

Iga nõukogu direktiivi [...] ³² [riiklike eelarveraamistike kohta] artiklis 8 osutatud riiklik sõltumatu eelarveasutus esitab hindamise artiklis 20 osutatud eduaruandes esitatud eelarve täitmise andmete vastavuse kohta netokulude kavale. Asjakohasel juhul analüüsib iga riiklik sõltumatu eelarveasutus ka netokulude kavast kõrvalekaldumise aluseks olevaid tegureid.

Artikkel 23

Komisjoni hoiatus ja nõukogu soovitus poliitikameetmete kohta

1. Kui tekib märkimisväärne netokulude kavast kõrvalekaldumise risk või oht, et valitsemissektori eelarvepuudujääk võib ületada kontrollväärtuse 3 % SKPst, võib komisjon esitada asjaomasele liikmesriigile hoiatuse kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 121 lõikega 4.
2. Komisjoni soovitusel alusel võtab nõukogu lõikes 1 osutatud komisjoni hoiatusest ühe kuu jooksul vastu soovitusel, et asjaomane liikmesriik võtaks vajalikud poliitikameetmed kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 121 lõikega 4.

Artikkel 24

Tõsine majandussurutus euroalal või kogu liidus

Komisjoni soovitusel alusel võib nõukogu vastu võtta soovitusel, mis võimaldab liikmesriikidel oma netokulude kavast kõrvale kalduda, kui euroalal või kogu liidus on tõsine majandussurutus, tingimusel et see ei ohusta riigi rahanduse jätkusuutlikkust keskpikas perspektiivis. Sellise kõrvalekalde kestuse määrab nõukogu.

Kuni tõsine majandussurutus euroalal või kogu liidus püsib, jätkab komisjon võla jätkusuutlikkuse järelevalvet ning tagab poliitika koordineerimise ja järjepideva poliitikameetmete kombinatsiooni, milles võetakse arvesse euroala ja liidu mõõdet.

Nõukogu võib komisjoni soovitusel alusel pikendada perioodi, mille jooksul liikmesriigid võivad netokulude kavast kõrvale kalduda, tingimusel et tõsine majandussurutus euroalal või kogu liidus püsib. Pikendada võib rohkem kui üks kord. Iga pikendus antakse maksimaalselt üheks aastaks.

Artikkel 25

Liikmesriigi kontrolli alt väljas olevad erandlikud asjaolud, mis toovad kaasa suure mõju asjaomase liikmesriigi rahandusele

Komisjoni soovitusel alusel võib nõukogu vastu võtta soovitusel, mis võimaldab liikmesriigil oma netokulude kavast kõrvale kalduda, kui liikmesriigi kontrolli alt väljas olevad erandlikud asjaolud toovad kaasa suure mõju asjaomase liikmesriigi rahandusele, tingimusel et see ei ohusta riigi rahanduse jätkusuutlikkust keskpikas perspektiivis. Sellise kõrvalekalde kestuse määrab nõukogu.

Nõukogu võib komisjoni soovitusel alusel pikendada perioodi, mille jooksul liikmesriik võib netokulude kavast kõrvale kalduda, tingimusel et erandlikud asjaolud püsivad. Pikendada võib rohkem kui üks kord. Iga pikendus antakse maksimaalselt üheks aastaks.

³² Nõukogu [...] direktiiv [...], [millega muudetakse nõukogu direktiivi 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta] (ELT L ..., ..., lk ...).

VI PEATÜKK

MAJANDUSDIALOG

Artikkel 26

Euroopa poolaasta dialoog

Euroopa Parlament kaasatakse nõuetekohaselt Euroopa poolaasta raames toimuvasse, et suurendada tehtavate otsuste läbipaistvust ning vastutust otsuste tegemise ja nende täitmise eest, eelkõige majanduslase dialoogi abil. Euroopa poolaasta raames konsulteeritakse vajaduse korral majandus- ja rahanduskomiteega, majanduspoliitika komiteega, tööhõivekomiteega ning sotsiaalkaitsekomiteega. Asjaomased sidusrühmad, eelkõige sotsiaalpartnerid kaasatakse vajadust mööda Euroopa poolaasta raames vastavalt ELi toimimise lepingu sätetele ja liikmesriigi õigus- ja poliitilisele korrale, et lahendada põhilisi poliitilisi küsimusi.

Selleks et tõhustada dialoogi liidu institutsioonide, eelkõige Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel ning tagada läbipaistvus ja vastutus, võib Euroopa Parlament kutsuda nõukogu eesistuja, komisjoni ja vajaduse korral Euroopa Ülemkogu eesistuja või eurorühma esimehe esinema Euroopa Parlamendi ees, et arutada komisjoni poliitilisi suuniseid liikmesriikidele, Euroopa Ülemkogu tehtud järeldusi ning käesoleva määruse alusel tehtud mitmepoolse järelevalve tulemusi.

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 121 esitavad nõukogu eesistuja ja komisjon ning vajaduse korral eurorühma esimees igal aastal Euroopa Parlamendile ja Euroopa Ülemkogule aruande mitmepoolse järelevalve tulemuste kohta.

Artikkel 27

Reegel „järgi või selgita“

Nõukogult oodatakse reeglina komisjoni soovitude ja ettepanekute järgimist või oma seisukoha avalikku selgitamist.

Artikkel 28

Dialoog liikmesriigiga

Kui nõukogu esitab liikmesriigile artikli 23 lõike 2 kohaselt soovitude märkimisväärse netokulude kavast kõrvalekaldumise riski korral, võib Euroopa Parlament pakkuda sellele liikmesriigile võimalust osaleda arvamuste vahetuses.

Artikkel 29

Euroopa Parlamendi regulaarne teavitamine

1. Nõukogu ja komisjon teavitavad regulaarselt Euroopa Parlamenti käesoleva määruse kohaldamisest.
2. Nõukogu ja komisjon esitavad oma aruandes Euroopa Parlamendile käesoleva määruse kohaselt teostatud mitmepoolse järelevalve tulemused.

VII PEATÜKK

SEOS MÄÄRUSEGA (EL) nr 1176/2011

Koostoime makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusega

1. Kui liikmesriik ei täida oma riiklikus keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavas esitatud reformi- ja investeerimiskohustusi, et järgida määrusega (EL) nr 1176/2011 kehtestatud makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusega seotud riigipõhiseid soovitusi, ning kui komisjon leiab, et asjaomases liikmesriigis on selle määruse artikli 7 lõikes 1 osutatud ülemäärane tasakaalustamatus, kohaldatakse määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 7 lõikes 2 sätestatud menetlust.

2. Sellisel juhul peab liikmesriik, kelle suhtes on algatatud määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 7 lõike 2 kohane ülemäärase tasakaalustamatuse menetlus, esitama käesoleva määruse artiklile 14 vastava muudetud kava. Muudetud kava on kooskõlas määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 7 lõike 2 kohaselt vastu võetud nõukogu soovitusel. Muudetud kava esitamiseks peab nõukogu selle heaks kiitma vastavalt käesoleva määruse artiklitele 16–19. Muudetud kava hinnatakse vastavalt käesoleva määruse artiklile 15.

3. Kui liikmesriik esitab lõike 2 kohaselt muudetud keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava, siis toimib see muudetud kava määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 8 lõike 1 alusel nõutava parandusmeetmete kavana ning selles esitatakse asjaomase liikmesriigi võetud või kavandatavad konkreetsed poliitikameetmed ja nende ajakava.

Sellisel juhul hindab nõukogu vastavalt määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 8 lõikele 2 komisjoni hinnangu alusel muudetud kava kahe kuu jooksul selle esitamisest. Muudetud kava rakendamise järelevalve ja hindamine toimuvad kooskõlas käesoleva määruse artikliga 21 ning määruse (EL) nr 1176/2011 artiklitega 9 ja 10.

VIII PEATÜKK

SEOS MÄÄRUSEGA (EL) nr 472/2013

Artikkel 31

Koostoime tõhustatud järelevalve menetlusega

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 472/2013³³ artikli 2 kohase tõhustatud järelevalve all olev liikmesriik võtab arvesse talle käesoleva määruse artikli 23 alusel antud soovitusi, kui ta võtab meetmeid, mille eesmärk on tegeleda vastavalt määruse (EL) nr 472/2013 artikli 3 lõikele 1 raskuste põhjuste või võimalike põhjustega.

Kui liikmesriigi suhtes kohaldatakse kooskõlas määruse (EL) nr 472/2013 artikliga 7 makromajanduslikku kohandamisprogrammi ja sellest tulenevaid muudatusi, ei pea see liikmesriik esitama käesoleva määruse artikli 9 kohaselt keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava ega käesoleva määruse artikli 20 kohaselt iga-aastast eduaruannet.

³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel (ELT L 140, 27.5.2013, lk 1).

IX PEATÜKK
DELEGEERITUD VOLITUSED

Artikkel 32

Lisade muutmine

Komisjonil on õigus artikli 33 alusel vastu võtta delegeeritud õigusakte II–VII lisa kohandamiseks, et võtta nendes nõuetekohaselt arvesse edasisi muutusi või vajadusi seoses riiklikus keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavas (II lisa) või iga-aastastes eduaruannetes (III lisa) esitatava teabe, kontrollikonto toimimise (IV lisa), usutavuse hindamise metoodika (V lisa), liidu ühiste prioriteetide (VI lisa) või hindamisraamistikuga (VII lisa).

Artikkel 33

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 32 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates XXX.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 32 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 32 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole ühe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega ühe kuu võrra.

X PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 34

Dialoog liikmesriikidega

Komisjon tagab liikmesriikidega pideva dialoogi vastavalt käesoleva määruse eesmärkidele. Komisjon korraldab sel eesmärgil eelkõige kontrollkäike, et hinnata liikmesriigi sotsiaal-majanduslikku olukorda ning teha kindlaks käesoleva määruse järgimisega seotud riskid või probleemid.

Artikkel 35

Põhjalikud kontrollkäigud järelevalve raames

1. Komisjon võib teha järelevalve raames põhjalikke kontrollkäike artikli 23 kohaselt soovitusi saanud liikmesriikidesse, et olukorraga kohapeal tutvuda.
2. Kui asjaomane liikmesriik on liikmesriik, kelle rahaühik on euro või kes osaleb ERM2-s, võib komisjon vajaduse korral kutsuda järelevalve eesmärgil tehtavates kontrollkäikudes osalema Euroopa Keskpanga esindajaid.

Artikkel 36

Aruanne

1. Komisjon esitab [31. detsembriks 2030] ja seejärel iga viie aasta järel Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse kohaldamise kohta aruande, millele lisatakse asjakohasel juhul käesoleva määruse muutmise ettepanek. Komisjon avaldab kõnealuse aruande.
2. Lõikes 1 osutatud aruandes vaadatakse läbi:
 - (a) käesoleva määruse tulemuslikkus, eelkõige see, kas otsustamist reguleerivad normid on osutunud piisavalt tõhusaks, et valitsemissektori võla suhe SKPsse väheneks või hoitaks konservatiivsel tasemel kooskõlas nõukogu asjakohaste soovitustega;
 - (b) edusammud liikmesriikide majanduspoliitika parema koordineerimise ning majandustulemuste püsiva vastastikuse lähenemise tagamisel.
3. Aruanne edastatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 37

Määruse (EÜ) nr 1466/97 kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 1466/97 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 38

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub [kahekümnendal] päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja